

COMUNITATEA BANCARĂ SPRIJINĂ

Combaterea excluziunii financiare

Comunitatea bancară sprijină obiectivele de combatere a excluziunii financiare prin facilitarea accesului cetățenilor la produsele și serviciile bancare, mai ales că România se află printre țările cu cel mai redus grad de bancarizare din Uniunea Europeană, de 57%. Aplicarea însă a unor măsuri legislative la nivel european ar trebui să aducă valoare adăugată, propunerile să fie proporționate în raport cu nevoile reale și să țină cont de specificitatea piețelor locale.

Gabriela Folcuț
Consilier Comunicare Asociația
Română a Băncilor

Comisia Europeană a lansat în luna mai 2013 propunerea de directivă pentru uniformizarea practicilor la nivel european pe zona conturilor bancare care înglobează accesul la un cont de plăți de bază, transparența comisioanelor la contul curent și mobilitatea conturilor. Obiectivul acestui demers constă în favorizarea accesului la un cont de plăți de bază pentru creșterea gradului de bancarizare în special în statele emergente, comparabilitatea comisioanelor la conturile bancare și o mobilitate sporită a conturilor curente. Trebuie să ne asigurăm că propunerea actuală este în conformitate cu principiul subsidiarității, adică stabilirea nivelului de intervenție cel mai potrivit între Uniunea Europeană și statele membre.

Potrivit studiului intitulat „Special Eurobarometer 373, Retail Financial Services – Report” din martie 2012, ratele de acces la contul bancar sunt între 67% și 100% în 25 de state membre ale UE. România și Bulgaria sunt în mod special vizate de măsurile care se au în vedere privind accesul la un cont de plăți de bază, în condițiile în care ratele de acces la un cont bancar se încadrează în afara valorilor înregistrate în cele 25 de state. Această situație se înregistrează în condițiile în care în România nu există dificultăți la deschiderea unui cont bancar și sunt respectate măsurile legale privind combaterea spălării banilor.

Ar trebui să se țină cont de nevoia de accesare a produselor și serviciilor bancare în funcție de nivelul veniturilor și de gradul de cunoaștere a acestora. Sunt alte motive pentru care o parte a populației nu are nevoie de servicii bancare, unul dintre acestea fiind venitul scăzut. Câștigul salarial mediu nominal net în România este de aproximativ 370 de euro, în timp ce salariul minim pe economie tinde spre 180 de euro. Departe de salariile europenilor, la acest capitol România este plasată alături de Bulgaria pe ultimele locuri ale clasamentului statelor din Uniunea Europeană.

La nivel întregii populații, produsele bancare sunt destul de puțin cunoscute în România. Gradul de cunoaștere a produselor, la nivelul întregii populații, este asociat cu gradul de utilizare a acestora, dar nu toate produsele sunt cunoscute la fel de bine de către utilizatorii lor. Spre exemplu, în cazul contului curent, 62% din populație declară un grad de cunoaștere foarte scăzut, potrivit studiului „Nivelul de educație financiară al românilor” realizat de GfK România în 2011. Ar fi de dorit să se cunoască și statistica celor care știu sau nu că în spatele unui card deținut se află un cont curent deschis de bancă.

Ar trebui privit distinct obiectivul de combatere a excluziunii de cel privind accesul transfrontalier. Directiva în forma propusă urmărește în prezent două obiective diferite de reglementare pentru a facilita accesul la conturi de plăți de bază pentru consumatorii nebancațiți la nivel național și pentru a se asigura că la nivel transfrontalier clienților nu li se refuză accesul la servicii de plată. Consumatorii din Europa și-ar putea deschide un cont de plăți la orice prestator de servicii de plată din UE, indiferent dacă sunt sau nu rezidenți ai țării în care își are sediul prestatorul.

Propunerea de directivă promovează un cont de plăți cu caracteristici de bază, care nu are trăsăturile distinctive de orice alte conturi de plăți curente. Cerințele acestei prevederi ar putea impacta

durabilitatea pentru produsele de plăți periodice și pot duce la afectarea bazei existente de conturi de plăți curente, afectând implicit și profitabilitatea.

Ar trebui să existe o distincție între conturi de plăți cu caracteristică de bază și conturi de plăți curente, în ceea ce privește funcționalitatea. Totodată, propunerea de directivă facilitează procesul pe care îl presupune transferarea conturilor bancare. Un consumator poate solicita transferul către un alt cont al ordinelor de plată, cum ar fi Transfer Credit sau Direct Debit înregistrate într-un anumit cont. Prestatorii de servicii de plată trebuie să efectueze toate demersurile necesare pentru realizarea transferului. Un serviciu de mobilitate a conturilor ar trebui să se concentreze pe furnizarea unei soluții eficiente în interiorul unui stat membru la nivel național, mai degrabă decât la nivelul UE. Aici intervin probleme practice de natură juridică, de adaptare a sistemelor și, de ce nu, probleme de limbă. Mobilitatea conturilor s-a realizat prin autoreglementare la nivel național. Regulile comune privind mobilitatea conturilor curente în lei ale persoanelor fizice definesc termenii, regulile și procedurile de furnizare a serviciilor privind mobilitatea contului curent. Acestea sunt în conformitate cu reglementările și practicile naționale în domeniul plăților și cu principiile comune privind mobilitatea conturilor emise de Comitetul European pentru Industria Bancară (EBIC).

Industria bancară rămâne angajată în ceea ce privește măsurile de autoreglementare la nivel european. Comparabilitatea comisioanelor la contul curent, prin uniformizarea denumirilor a cel puțin 20 dintre cele mai obișnuite servicii furnizate și comisioanele percepute pentru fiecare dintre acestea, permite consumatorilor să facă alegeri în cunoștință de cauză. Însă, realizarea unei terminologii standardizate va fi dificil de implementat, mai ales la nivel european, generând remodelarea ofertei actuale și putând afecta chiar și concurența.